

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
Kun sendt til: postmottak@nfd.dep.no

Vår ref:
Lars Endre Myklebust
larsendre@kvemevik.as
tlf. 99354455

Bryggja, den 14. januar 2022

Deres ref: 21/6417-1

Høringsinnspill – forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til akvakultur med laksefisk til miljøteknologiformål

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev med vedlegg vedr. forslag om etablering av en ny ordning for tildeling av tillatelser til akvakultur med laksefisk til miljøteknologiformål, heretter omtalt miljøteknologitillatelser.

SjømatStaden ønsker med dette å komme med innspill til den foreslåtte ordningen.

Ordningen vil stimulere til innovasjon og teknologiutvikling i kystnært havbruk, og på sikt bidra til å redusere miljøpåvirkningen fra næringen knytt til m.a. lakselus og slam. I tillegg vil ordningen kunne åpne nye areal for kystnært havbruk.

Oppsummert er SjømatStaden svært positiv til at det etableres en ny ordning for tildeling av miljøteknologitillatelser.

2. Kort om SjømatStaden og hvorfor vi inngir et eget høringsinnspill

SjømatStaden er et selskap med familiebedriftene Eide Fjordbruk og Kvernevik Gruppa som eiere. Selskapet holder til i Nordfjord, Vestland. På Kalneset industriområde har vi som mål å skape et senter for forskning, utvikling og produksjon av framtidens sjømat. En lokalitet der land og sjø anlegget er knyttet sammen gir en effektiv produksjon med lavt miljøavtrykk. Utnytting av spillvarme fra Lefdal Mine Datasenter står sentralt i vår sirkulærøkonomi tenking. Kompetansen til Eide Fjordbruk innen teknologiutvikling og produksjon vil være med å sikre at SjømatStaden lykkes med prosjektet.

Miljøteknologitillatelse vil for SjømatStaden kunne være utløsende for at vårt prosjekt. Vi ser på ordningen som en god mulighet til at nye aktører får tilgang til konsesjoner.

3. SjømatStadens innspill til ordningen kan kort oppsummeres slik:

- Det er positivt at tillatelsene kan tildeles årlig og at ordningen med avgrensning av tillatelsene i maksimalt tillatt biomasse benyttes.
- Forslaget om at man det første året kan det tildeles inntil 15 000 tonn MTB er for lavt. Et så begrenset volum vil svekke teknologiutviklingen, etterspørselen etter ny teknologi og muligheten for en bærekraftig vekst i næringen.

Slik SjømatStaden ser det bør veksten innenfor ordningen *minimum* tilsvare den totale veksten som tilbys i åpne merder etter trafikklyssystemet. Hvis man legger til grunn potensielt vekstvolum etter trafikklysmodellen i grønne områder i 2020 ville volumet for den lukkede miljøteknologiordningen blitt ca 33 000 tonn. Rent prinsipielt bør veksten som tilbys i lukkede enheter gjennom miljøteknologiordningen være enda større, slik at næringen over tid vris mot en forhøyet lukket produksjonsandel.

- Forslaget om at ingen søker det første året kan tildeles mer enn 7500 tonn MTB bør ikke innføres slik som foreslått. Dersom det øvre taket kun er 15 000 tonn MTB er det uheldig om en søker kan tildeles så mye som halvparten av det totale volumet. Det vil ikke gi sunn konkurranse. På den andre siden, dersom man skal kunne benytte den lukkede teknologien i kommersiell skala, bør én enkelt aktør minst kunne tildeles 7500 tonn MTB. SjømatStaden støtter derfor at enkeltaktører kan tildeles 7500 tonn MTB om det totale taket på 15 000 tonn MTB heves betraktelig.
- SjømatStaden støtter at prekvalifiseringsvilkårene skal være effektkrav og ikke teknologikrav, og at ordningen dermed blir teknologinøytral. Kravet om null utslipp av egg og frittsvømmende stadier av lakselus og minimum 60 prosent oppsamling av slam støttes.
- SjømatStaden mener et tilleggskrav for prekvalifisering må være at fisk som oppdrettes innenfor rammen av tillatelsen ikke kan settes ut i åpne merder i sjø, men skal oppdrettes i tråd med effektkravene gjennom hele livssyklusen fra utsett i sjø til slakt. Om et slikt krav ikke er satt vil ordningen i realiteten kunne uthules ved at det primært blir en ordning for postsmoltproduksjon, der fisken overføres til åpne merder i siste del av livssyklusen.
- Et prekvalifiseringskrav bør også være at teknologien som skal benyttes for å oppnå effektkravene er dokumentert utprøvd på fisk.
- I ordningen bør det legges til rette for at nye aktører blir prioritert. Det vil etter SjømatStaden sitt syn stimulere til innovasjon og utvikling.
- SjømatStaden vil anbefale ei tildelingsordning etter modell fra *FOR-2013-06-24-754 Forskrift om tildeling av løyve til havbruk med matfisk av laks, aure og regnbogeaure i sjøvann i 2013*. En tredeling der 1/3 av tonnasjen legges i hver ordning. I tillegg til innovasjonskonkurranse og auksjon vil da en tredel tildeles nye aktører etter fastpris basert på strenge prekvalifiseringskrav.

- Røde og gule produksjonsområder etter trafikklyssystemet må prioriteres da effekten av lukkede anlegg vil kunne være med å løse miljøutfordringer i disse områdene, og bidra til at alle produksjonsområder kan bidra til å nå målet om en femdobling av verdiskapingen fra havbruksnæringen i 2050.
- Det bør ikke være mulig å konvertere miljøteknologikonsesjoner til ordinære konsesjoner på noe tidspunkt.
- Etterlevelse av krav i konsesjoner gitt basert på ordningen etterprøves. Mangel på etterlevelse bør føre til bøter og inndratt konsesjon.
- Etablering iht. til ordningen vil være kostnadskrevende, og tidsavgrensning bør ikke innføres. Om det innføres tidsbegrensning bør denne være minimum 50 år.

Vi ser frem til at miljøteknologiordningen blir etablert, og at første utlysning kan skje i 2022.

Vi stiller selvsagt også til møte med både politisk ledelse og embetsverk i NFD dersom det er ønskelig å diskutere ordningen eller høringsinnspillet nærmere.

Med hilsen

Lars Endre Myklebust
Daglig leder
SjømatStaden